

- інформація повинна бути оперативною. Для підтримки інтересу до сайту його необхідно постійно оновлювати і модернізувати. Чим частіше буде відбуватися оновлення інформації – тим вище буде інтерес і, відповідно, відвідуваність;
- об'єктивність і достовірність. Відвідувачі, що виявили помилкову або неточну інформацію, навряд повторно звернуться до цієї сторінки;
- відсутність надмірно нав'язливого рекламного характеру.

Таким чином зробивши лише кілька змін, простий веб-сайт може перетворитися в більш надійну і ефективну інформаційну систему з продажу послуг. Важливо пам'ятати, що з дня на день на потенційних клієнтів обрушується потік інформації і різних рекламних повідомлень, і що в плані завоювання їхньої уваги існує гранично жорстка конкуренція.

Список використаних джерел

1. Щербина Л. В. Методичні вказівки до практичних та лабораторних занять з дисципліни «Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку» з дидактичним забезпеченням / Щербина Л. В.; за заг. ред. М. З. Аляб'єва. – Харків, 2008. – 32 с.
2. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.com.ua/ukr/nau/>

Ростислава Ворова

ВАЛЬДОРФСЬКА ПЕДАГОГІКА, ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

Вальдорфська педагогіка існує вже не один десяток років, проте для багатьох вона залишається невідомою.

Вальдорфські школи започаткував Рудольф Штайнер в 1919 році, коли приїхав зі своїми новаторськими лекціями з педагогіки на сигаретну фабрику Вальдорф-Асторія у Німеччині. Ця загальноосвітня школа була першою у Німеччині, у якій навчались діти усіх соціальних класів, обох статей, можливостей та інтересів. Структура Вальдорфської освіти поділяється на три періоди, які відповідають періодам розвитку дитини і тривають приблизно 7 років [2].

Першим періодом є дошкільна освіта, під час неї дитину найкраще навчати, занурюючись у природне середовище та створювати такі умови, щоб дитина по-перше, могла отримувати практичний досвід, повторюючи приклад дорослих, і по-друге мала можливості та час для образної гри. Тому регулярно використовуються такі заняття: вільна гра, малювання фарбами та восковою крейдою, коло (пісні, пальчикові ігри, казки), активність на свіжому повітрі, та практичні завдання (наприклад, випічка,

садівництво), а також включаються сезонні свята.

Другий період – початкова школа, вона працює на розвиток дитячого емоційного життя та уяви. Для того, щоб учні могли більш глибоко відчувати предмет, академічні правила підносяться через художню роботу, яка включає казки та оповідання, образотворче мистецтво, драму, рух, гру на музичних інструментах, спів та ремесла. Шкільний день починається з «Основного уроку», який займає приблизно від 1,5 до 2 годин, потім урок «Євритмії» – це мистецтво руху. Підсумкова й обов'язкова частина шкільного дня – виховання ремеслом. Також початкова освіта дозволяє індивідуально змінювати темп навчання.

На третій стадії розвитку (14 років і вище), згідно Вальдорфської програми, діти мають навчатися за допомогою власного мислення та судження. Середня школа надає вчителю «предметника» на кожну навчальну дисципліну. Освіта більше спрямована на академічні дисципліни, хоча школярі і далі займаються малюванням, музикою та ремеслами. До переходу до середньої школи, оцінки не ставляться, оскільки освітній акцент робиться на цілісному розвитку дітей, а не лише на їх академічному прогресі [2].

У Вальдорфській школі дитину не підганяють в її розвитку і не влаштовують зрізів, контрольних, тому діти не знають страху перед оцінками. Також у таких школах відсутній директор, тому що всі учні, вчителі, батьки пов'язані однією діяльністю – вони рівноправні.

Оскільки Вальдорфська освіта вважає соціальну взаємодію найважливішою основою для навчання та розвитку дітей молодшого віку, комп'ютерні технології починають використовуватися у середній школі, після того як діти освоїли «фундаментальні способи отримання інформації та навчання» [3].

У цій системі навчання особливе значення має особистість педагога, адже вихователь у ній – не професія, а скоріше спосіб життя. Учитель повинен розуміти кожну дитину, розібратися в її темпераменті, можливостях. Головні вимоги до нього – володіння психологічною грамотністю і культурою, розвиненою емпатією і толерантністю, любов до своєї роботи і дітей [1].

Вальдорфські педагоги ніколи не кажуть дитині «ні» та «не можна». Вони ніколи не критикують, не фіксують уваги на тому, що вона зробила щось не так. Важливішим є процес, а не результат. Тому що дитина пізнає світ. Наприкінці року діти пишуть вірш чи картину. Це і є характеристика їх розуму і душі, тобто є оцінкою розвитку особистості. Вчитель не має підручників, програми, годинного плану. І чітко окреслених предметів теж немає. Один педагог веде всі предмети, тобто розповідає дітям про різні галузі людського знання.

Педагог, який працює за вальдорфською системою, повинен уміти шити ляльки, грати на музичних інструментах, малювати, танцювати, влаштовувати театральні постановки. Також він має бути справжнім

екологом, допомагати дитині перетворити любов до життя на інтерес до всього світу. Це – освічена людина з різнобічними інтересами (головне – інтересом до довкілля), яка має власне бачення загальної картини світобудови. Головний принцип Вальдорфської школи – рівність, але не однаковість, на жаль, у звичайних школах він часто порушується.

Нині найбільш поширені такі школи у Німеччині, скандинавських країнах, Великобританії, Австралії та США. Вони створені для соціальної адаптації дітей у суспільстві.

До України Вальдорфська педагогіка прийшла близько 25 років тому. З 2001 року тринадцять років тривав експеримент всеукраїнського рівня, який називався «Розвиток вальдорфської педагогіки в Україні», результатом якого стало рекомендація цієї системи освіти до впровадження в загальноосвітніх навчальних закладах. Саме з 2014 року розпочався стрімкий розвиток цього руху в Україні. Вальдорфські класи почали відкриватися в державних закладах освіти. На кінець 2017 року за вальдорфськими програмами офіційно працюють 18 навчальних закладів. Є також приватні ініціативи, багато людей, що працюють в режимі домашнього навчання та такі громадські ініціативи, які намагаються здобути офіційну форму для своїх навчальних закладів.

Система освіти в Україні дуже швидко розвивається і Вальдорфська педагогіка займає не останнє місце в ній. Це можна підтвердити тим, що концепція Нової Української Школи має в собі основоположні засади, на яких ґрунтується Вальдорфська освіта.

Список використаних джерел

1. Амонашвили Ш. Размышления о гуманной педагогике / Ш. Амонашвили. – М., 1996. – С. 48–53.
2. Арапов М. Что такое вальдорфская школа / Арапов М. // Курьер. – 2008. – № 5. – С. 89–92.
3. Вальдорфская педагогика: антология / сост. А. А. Пинский и др.; под ред. А. А. Пинск. – М.: Просвещение. 2003. – 494 с.

Ірина Вусата

ІНТЕРАКТИВНИЙ УРОК У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

Сучасна українська школа на початку нового тисячоліття перебуває в процесі інтенсивного розвитку, плідного пошуку, активізації науково-педагогічної ініціативи.

Школа покликана стати тим місцем для особистості учня і вчителя, де буде духовно збагачуватись кожен учасник навчально-виховного процесу, де буде формуватись громадянська зрілість і особиста відповідальність за свій вклад у національно-культурне відродження
